

pondělí,
14. ledna 2013ČÍSLO 009
SK 1,30 €
DE 2,40 €

economia

VOLBA PREZIDENTA 2013

VÝSLEDKY, ANALÝZY, ROZHOVORY, KOMENTÁŘE

+ ANKETA: JAK BUDOU ČEŠTÍ BYZNYSMENI VOLIT VE DRUHÉM KOLE

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

www.IHNED.cz

CZK/EUR ↗
25,615 +0,06 %CZK/USD ↗
19,28 +1,36 %PX ↗
1053,7 +0,54 %DJI ↗
13488,4 +0,13 %FTSE ↗
6121,58 +0,33 %DAX ↗
7715,53 +0,09 %

V PRVNÍM KOLE VSADILI VOLIČI NA PROVĚŘENÉ ZNAČKY

O Hrad se střetnou těžké váhy různých kultur

Jindřich Šidlo
jindrich.sidlo@economia.cz

Třetím českým prezidentem se stane ten z kandidátů, který během následujících dvou týdnů ostré kampaně dokáže lépe přesvědčit publikum, že právě v jeho případě platí ono známé heslo „Nejsem jako já“.

V prvním kole se to Karlu Schwarzenbergovi i Miloši Zemanovi podařilo. První z nich se dokázal odpoutat od mimořádně nepopulární vlády a strany, v jejímž čele s Miroslavem Kalouskem stojí, a získat ještě o pět procent víc hlasů než před třemi lety, kdy vedl TOP 09 do sněmovních voleb.

Miloši Zemanovi zase neublížily všechny vzpomínky na roky opoziční smlouvy, Miroslava Šloufa nebo nejasné financování jeho volební kampaně.

Ve finále první přímé prezidentské volby se tak utkají dva muži, jejichž osobní i politická historie je popsána do nejmenšího detailu. Neexistuje zřejmě nic, čím by Schwarzenberg a Zeman mohli překvapit – publikum ani sami sebe navzájem.

Dohaduje-li se tedy pětasedmdesátiletý ministr zahraničí s osmašedesátiletým bývalým premiérem, kdo z nich více symbolizuje změnu, kdo je mužem minulosti a kdo přítomnosti, zní to při vši účtě poněkud tisměvně. Svůj dobrý důvod to ale má.

Vítězní veteráni

Češi vyjadřující v průzkumech znechucení z politických poměrů v prvním kole odmítli nabídky „změny“ a „nového začátku“ a vsadili na jistotu a zavedenou značku.

Po Václavu Havlovi a Václavu Klausovi dalo téměř dva a půl milionu z nich šanci na prezidentský post zástupcům generace, která určovala podobu této země už od devadesátých let. Schwarzenberg patřil tehdy mezi nejbližší poradce Václava Havla a někdejší politický solitér Zeman mířil postupně k sociální demokracii, jíž se stal přesně před dvaceti lety předsedou.

Cesta k prezidentskému úřadu teď ovšem pro oba veterány vede přes přilákání voličů, kteří v prvním kole na slibovanou „změnu“ slyšeli: tedy především těch, kteří hlasovali pro Jiřího Dienstbiera, Jana Fischera a Vladimíra Franze.

Zeman, který deset let toužil po pomstě své bývalé straně za ponížení při tehdejší parlamentní volbě a před třemi lety jí při sněmovních volbách sebral šanci vládnout, získal už v sobotu oficiální podporu Lidového domu.

Jenže už jen na způsobu, jakým ji Bohuslav Sobotka vyhlašoval (vo-

liči ji mají „zvážit“), je pěkně vidět dilema, které asi teď cítí nemálo příznivců sociální demokracie. A Dienstbier spolu se Zemanovým nástupcem Vladimírem Špidlou rovnou řekli, že Zemana volit nebudou, přestože tak zvyšují šance vicepremiéra vlády, kterou označují za nejhorší od roku 1989.

Naprostou záhadou je samozřejmě budoucí rozhodování těch, kteří podpořili Jana Fischera, někdejšího hlavního favorita voleb. Jeho extrémně dlouhá kampaň začala ovšem ztrácet tah už někdy loni v létě v okamžiku, kdy se objevili jeho první vážní soupeři – a definitivně ji dorazil Schwarzenbergův přesně načasovaný nástup.

Na Fischerovi bylo v sobotu vidět mimořádné zklamání, které mu zřejmě zabránilo některého z úspěšných soupeřů podpořit. Totéž (ne)udělal i Vladimír Franz, jehož sedm procent a celkově páté místo jsou další prozatím poněkud opomíjenou senzací těchto voleb. Teď jde jen o to, zda jeho fanoušci (v tomto případě jde asi o nejpriléhavější pojmenování) pojali celé volby jako jeden velký happening, nebo najdou nějaký důvod se do volební místnosti dostavit ještě o jednom víkend.

A kdo přijde i podruhé?

A to je možná ta nejdůležitější otázka druhého kola: kolik lidí k němu vlastně přijde, často jen proto, aby zvolili ze svého pohledu „menší zlo“?

Volební účast v prvním kole totiž nebyla nijak extrémně vysoká – pokud bychom ji porovnávali s rovněž celostátními volbami do sněmovny, znamenalo by šedesát procent druhý nejslabší výsledek po roce 1989, méně lidí přišlo jen v roce 2002, mimochodem po čtyřech letech vlády Miloše Zemana s jistěním Václava Klause.

V dvoukolových volbách do Senátu sice vždy platí, že druhé kolo zajímá výrazně méně voličů, tohle je ale úplně nová a nevyzkoušená situace. Zeman se Schwarzenbergem dosáhli dohromady na necelých padesát procent těch, kteří volili. Druhá polovina je teď k máni, stejně jako teoreticky čtyřicet procent dalších, kteří napoprvé zůstali doma.

Česko čekají necelé závěrečné dva týdny kampaně, která bude logicky mnohem osobnější a zřejmě i negativnější než to, co jsme viděli doteď. V pátek 25. ledna pak půjdou Češi rozhodnout s naprostým maximem informací, které k tomu potřebují, a s dvojicí kandidátů, kteří reprezentují dva naprosto odlišné světy.

První přímá volba sice nepochybně ledaskoho výsledkem zklamala, přinesla však přesně to, co si od ní její zastánci slibovali.

FOTO: HN – LUKÁŠ BÍBA

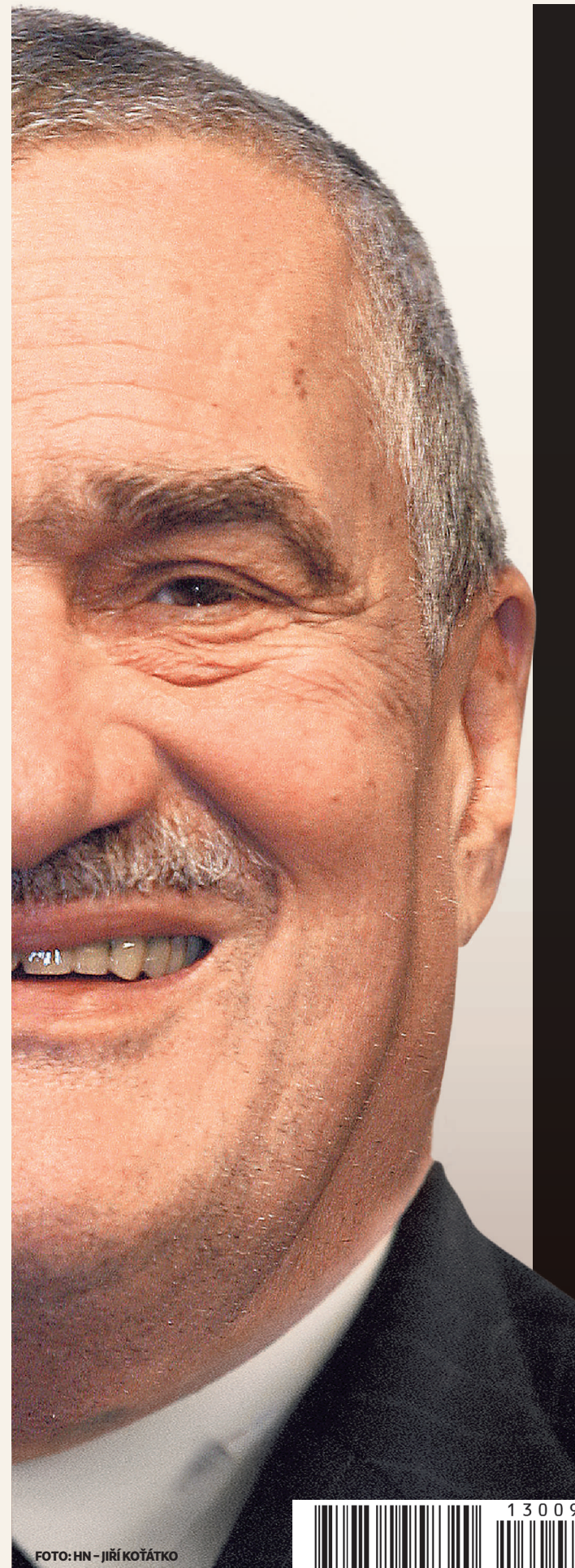

FOTO: HN – JIŘÍ KOŤÁTKO

9 770862 958320

13009